

De Voorzitter van de vaste Kamercommissie VWS
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Datum: 5 juli 2021

Onderwerp

Noodzaak structurele oplossing voor capaciteit tandheelkunde

Geachte voorzitter, geachte leden van de vaste Kamercommissie voor VWS,

Recentelijk heeft de minister in verschillende documenten gericht aan uw commissie inzichten gegeven over de mondzorg.¹ In de stand van zakenbrief van 25 juni jl. wordt het belang benadrukt van een regelmatig bezoek aan de tandarts om de mond gezond te houden. Verder wordt erkend dat mondzorg belangrijk is en integraal onderdeel uitmaakt van de (volks)gezondheid. Hoewel het van belang is dat mensen hun gebit regelmatig laten controleren, laten de schriftelijke reacties zien dat het kabinet vooralsnog geen (structurele) oplossingen biedt voor het capaciteitsvraagstuk. Laat duidelijk zijn, de capaciteitsproblematiek in het veld onder tandartsen is urgenter dan ooit tevoren en duurt inmiddels meer dan tien jaar. Via deze weg willen wij onze zorgen en oplossingen bij u kenbaar maken en verzoeken u om het inmiddels zorgwekkende vraagstuk – wat de mondgezondheid van alle Nederlanders in gevaar brengt – te agenderen voor het CD arbeidsmarktbeleid van 16 september 2021 en (of) het te verwachten CD Mondzorg.²

Negeren adviezen Capaciteitsorgaan

Het Capaciteitsorgaan heeft op 3 april 2020 de eerdere adviezen van het capaciteitsplan 2021-2024 met navolgbare onderbouwing bijgesteld.³ Na het publiceren van het advies in december 2019, heeft het CBS berekend dat de bevolkingsomvang tot 2060 met ruim 900.000 mensen meer toeneemt dan in de vorige prognose werd verwacht. Dit is een relevant gegeven, want de komende tien jaar wordt verwacht dat 25% van de tandartsen met pensioen gaat.⁴ Tevens laten de cijfers uit het BIG-register ons zien dat van de geregistreerde tandartsen inmiddels 20% werkzaam is met een buitenlands diploma. Deze zorgverleners vestigen zich in de regel niet permanent in ons land. Dit maakt het onmogelijk voor de patiënten die zij behandelen om een langdurige vertrouwensrelatie op te bouwen, welke juist in de mondzorg van grote waarde is. Het is dan ook niet voor niets dat het Capaciteitsorgaan voor de vierde keer op rij adviseert om

¹ Stand van zakenbrief mondzorg, dd. 25 juni 2021 (2021Z06619),
en Antwoord van minister van Ark, dd. 21 juni 2021 (AH 3243 2021Z07552).

² Tijdens het CD Pakketbeheer van 30 juni jl. heeft de PVV aangekondigd om tijdens de procedurevergadering van 7 juli een voorstel in te dienen voor het organiseren van het CD Mondzorg.

³ Bijgesteld advies Capaciteitsplan 2021-2024, p.1.

⁴ Staat van de mondzorg, ['Leeftijd en sekse van tandartsen'](#).

het aantal opleidingsplekken voor tandheelkunde structureel te verhogen, in het laatste advies met 100 plaatsen.⁵ Wordt op korte termijn geen actie ondernomen, dan zal de instroom voor de opleiding tot tandheelkunde nog veel steviger moeten worden bijgestuurd in het volgende advies van het Capaciteitsorgaan.⁶

Gezien de aard en het doel waarmee het Capaciteitsorgaan is opgericht, vindt de KNMT het een desastreuze beleidsbeslissing dat in strijd wordt gehandeld met het bijgestelde advies van 3 april 2020 en de eerdere vijf adviezen over het verhogen van het aantal opleidingsplaatsen voor tandartsen.⁷ De toename van de bevolking zal vooral de komende 12 tot 18 jaar plaatsvinden. Als men dat gegeven combineert met de opleidingsduur van tandheelkunde (6 jaar), dan zal het nog een lange tijd duren voordat de mondgezondheid van toekomstige generaties het effect van het verhoogde aantal opleidingsplaatsen zal kunnen ervaren.⁸

Kunstmatig schuiven opleidingsplaatsen

Uit de brief van 24 dec 2020 van de ministers voor MZS en OCW is te constateren dat men voornemens was de verhoogde instroom van 100 plaatsen voor de opleiding Tandheelkunde door te voeren en daarmee het belang en de urgentie onderkende. De financiële ruimte op de OCW-begroting werd gevonden door de instroom voor de opleiding Geneeskunde met 200 plaatsen te verlagen.⁹ Dit advies werd op 3 april 2020 teruggedraaid door het Capaciteitsorgaan. Doordat de instroom voor de bacheloropleiding geneeskunde niet wordt verlaagd, past de verhoogde instroom voor Tandheelkunde niet langer op de OCW-begroting. Deze 'relatie' tussen de opleiding Tandheelkunde en Geneeskunde is voor de KNMT beleidsmatig gecreëerd en niet steekhoudend.

Zorgprofessionals werken in een tijd waarin al jaren tekorten bestaan bij beroepsgroepen, zo ook bij tandartsen. Bovendien is bekend dat de zorgvraag in de mondzorg de komende jaren zal stijgen.¹⁰ Het is opmerkelijk en onjuist dat opleidingsplekken van verschillende zorgsectoren kunstmatig tegen elkaar worden afgezet, en daarmee met urgente adviezen van het Capaciteitsorgaan wordt geschoven. Al in 2018 werd door toenmalig minister Bruins benoemd dat het van belang is dat de adviezen van het Capaciteitsorgaan worden opgevolgd om voldoende capaciteit in de mondzorg te bewerkstelligen.¹¹

Zorgen regionale mondzorg

De KNMT ziet daarnaast een onwenselijke ontwikkeling in de gevolgen van het capaciteitstekort voor specifieke (regionale) gebieden in Nederland. In haar antwoord op de Kamervragen van lid Van den Berg heeft de minister laten weten bekend te zijn met de recent verstuurd brandbrief

⁵ Bijgesteld advies Capaciteitsorgaan 2021 – 2024, bijlage, p.4.

⁶ Bijgesteld advies Capaciteitsorgaan 2021 – 2024, bijlage, p.1.

⁷ Capaciteitsorgaan. *Capaciteitsplan 2009. Advies Mondzorg.*

Capaciteitsorgaan. *Capaciteitsplan 2010. Deelrapport 3: Mondzorg*

Capaciteitsorgaan. *Capaciteitsplan 2013. Deelrapport 3: Beroepen Mondzorg*

Capaciteitsorgaan. *Capaciteitsplan 2021 – 2024. Deelrapport 3b: Eerstelijns Mondzorg*

Panteia. (2018, mei). *Capaciteit in de mondzorg. Eindrapport.*

⁸ Reactie minister voor MZS en minister van OCW, 24 december 2020, p. 2 (1796975-215755-MEVA).

⁹ Reactie minister voor MZS en minister van OCW, 24 december 2020, p. 7 (1796975-215755-MEVA).

¹⁰ [Artikel](#) Volkskrant 'Te weinig nieuwe tandartsen, terwijl vraag naar complexe mondzorg juist stijgt', dd. 18 mei 2021, en [artikel](#) RD 'Tandartspraktijken kampen met tekort aan nieuwe professionals', dd. 18 mei 2021.

¹¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2018-2019, 32 620, nr. 217, p. 7.

door tandartsen uit de regio Rotterdam.¹² Daarin staat dat tandartsen moeite hebben om de praktijk aan een opvolger over te dragen. De brief is medeondertekend door tandartsen uit Zeeland en West-Brabant.¹³ Ook het Capaciteitsorgaan ontvangt meldingen over een tekort aan toekomstige praktijkopvolgers, dit betreft Zuid-Limburg, Zeeland, Drenthe en Friesland.¹⁴

Structurele oplossing

'Uitgangspunt is goede zorg voor iedereen op de juiste plek op het juiste moment'. Deze zin komt uit het vorige regeerakkoord.¹⁵ De KNMT vraagt, twaalf jaar na het eerste advies van het Capaciteitsorgaan, nu opnieuw om in gezamenlijkheid zorg te dragen voor toegankelijke mondzorg, in alle provincies, ook in de toekomst.¹⁶ Dit door na ruim tien jaar uitstel *nu* meer tandartsen op te gaan leiden. Alleen zo blijft de mondgezondheid in Nederland gewaarborgd voor toekomstige generaties. De huidige totstandkoming van het aanbod van tandartsen is niet duurzaam, maakt de sector onnodig afhankelijk en is daarmee onvoldoende toekomstbestendig.

¹⁷

Al vier keer op rij heeft het Capaciteitsorgaan geadviseerd het aantal opleidingsplekken toekomstbestendig te organiseren. Het doel, de nood en urgentie is helder.

Verzoek: wij vragen u als Kamerlid de minister met urgentie te verzoeken het gesprek te voeren over hoe de 100 extra opleidingsplekken structureel worden gerealiseerd. Daarnaast wordt de KNMT graag betrokken bij de inspanningen van de minister om actief deze noodzakelijke opleidingsplaatsen te borgen in de OCW-begroting van 2022.

Hoogachtend,

Wolter Brands
Voorzitter KNMT

¹² Antwoord van minister Van Ark, dd. 21 juni 021 (AH 3243 2021Z07552), p.1.

¹³ [Artikel](#) AD 'Tandarts gezocht voor Rotterdam, laat meer studeren toe, dd. 3 mei 2021.

¹⁴ Stand van zakenbrief mondzorg, dd. 25 juni 2021, p.3 (2021Z06619).

¹⁵ Vertrouwen in de toekomst Regeerakkoord 2017 – 2021, p. 13.

¹⁶ Capaciteitsorgaan. *Capaciteitsplan 2009. Advies Mondzorg*.

¹⁷ [Artikel](#) Tandarts Praktijk 'De Nederlandse Tandarts sterft uit', dd. 28 januari 2020, en [artikel](#) Dental Tribune 'Helft van tandartsen in 2025 afkomstig uit het buitenland', dd. 30 januari 2019.